

Test evaluare
Tema I: Romanitatea românilor în viziunea istoricilor - Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „După cucerirea lui Traian urmând câteva zeci de ani de viață liniștită și așezată cu bun temei, civilizația romană a putut prinde rădăcini pe pământul Daciei. În preajma cetăților de piatră, clădite de daci pe crestele munților, au început a se întemeia în câmpie orașele romane, întărite și împodobite cu tot ce le-a putut da știința și tehnica vremii de atunci ca siguranță de adăpost, ca înlesnire de trai și ca înfrumusețare a vieții cetățenești. Drumuri clădite cu atâta temei, cum nu au mai văzut până atunci băștinașii Daciei, au înlesnit pătrunderea elementelor de colonizare romană în toate părțile acestei provincii. La adăpostul legiunilor trimise aci pentru pază, s-a întocmit viața politică și administrativă după model roman, s-au înjghebat corporațiunile meseriașilor, s-a orânduit viața satelor înaintând în toate privințele cultura obștească și îmbunătățindu-se viața în sânul familiilor contopite din amestecul romanilor cu dacii care, cinstind obiceiurile părintești, au ținut să-și păstreze din neam în neam strămoșescul nume dacic, alături de cel roman.”

(Ioan Lupaș, Istoria unirii românilor)

B. „Dacia nu a fost cucerită numai cu armele și nu s-a lăsat impresionată doar de o civilizație material superioară; Dacia a fost cucerită și de capacitatea de iluminare spirituală a Romei, a fost câștigată de formele occidentale, latine, ale culturii Greco-romane. Limba latină, făcând parte din grupul italo-celtic, situată la extremitatea apuseană a ariei lingvistice indoeuropene, n-a avut în limba dacică un concurent puternic, astfel încât în provincia întemeiată de Traian romanizarea lingvistică s-a săvârșit destul de repede. De altfel, când două popoare vin în contact, se impune lingvistic cel care are un prestigiu (politic ori cultural) mai mare. (...)
Latina popular (vulgară) vorbită în Dacia nu a fost o limbă diferită de Latina clasică, ci a reprezentat un anume stil al acestei limbi; a fost vorbirea păturilor sociale mijlocii, majoritare, o limbă care a reprodus stilul familiar, de conversație.”

(Ioan-Aurel Pop, Thomas Nagler, Istoria Transilvaniei)

Pornind de la aceste surse răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, din sursa A, cuceritorul Daciei. 2 puncte
2. Menționați din sursa B, spațiul istoric. 2 puncte
3. Selectați, din sursa A, două informații care evidențiază dezvoltarea economică a noii provincii romane. 6 puncte
4. Scrieți litera corespunzătoare sursei care susține ideea romanizării prin limbă. 3 puncte
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
6. Prezentați doi istorici străini care au abordat problema romanității românilor. 6 puncte
7. Menționați un motiv pentru care istoricii occidentali au abordat problema romanității românilor. 4 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Părăsită de trupele și de administrația Imperiului Roman (271), Dacia a trecut prin furtunile migrației popoarelor, găsim în răstimpuri binevenite din nou reazem și înviorare în Imperiu. Stăruind pe vechiul pământ dac, daco-romanii au reușit să supraviețuiască dominațiilor germanice și turanice, adaptându-se împrejurărilor și ajutându-se de relieful variat al patriei lor străvechi. Tenacitatea lor de muncitori ai pământului și de crescători de vite le-a permis să își păstreze activ pecetea etnică primită de la daci și de la romani. Și dacă nu au putut conserva intactă moștenirea din perioada primei lor formări, din cauza vitregiei împrejurărilor istorice, ei au știut totuși să mențină până la urmă miezul ei cel mai prețios, romanitatea lor întemeiată pe fondul dac. (...)

În lumina noilor cercetări, istoria Daciei în perioada migrațiilor nu se înfățișează ca o succesiune a neamurilor germanice și turanice, ci ca perioada finală a formării poporului român, în aria geografică întinsă a vechii Dacii libere.

Procesul de formare a poporului român și a limbii sale a fost desigur îndelungat și complex. El a avut - de altfel ca la toate popoarele ce s-au format în Europa în acel timp - și geografic, și istoric, fluctuații pe care cercetarea nu a reușit a le preciza în toate amănuntele, dar a căror linie de dezvoltare s-a întrevăzut încă de pe acum și al căror rezultat - prezența poporului neo-latin român pe aceste locuri - constituie și științific o realitate care nu poate fi ignorată. Noile cercetări au golit cu totul de conținut concepția formării poporului român exclusiv la sudul Dunării (...).”

(Andrei Oțetea, Istoria poporului român)

Pornind de la această sursă răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, din sursă, statul. 2 puncte
2. Precizați, din sursă, secolul. 2 puncte
3. Menționați, din sursă, popoarele care au pus bazele etnogenezei românești. 6 puncte
4. Selectați, din sursă, două informații despre Dacia în perioada „migrației popoarelor”. 6 puncte
5. Formulați, pe baza sursei, un punct de vedere referitor la formarea poporului român și a limbii române, susținându-l cu două informații selectate din sursă. 10 puncte
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia ideea romanității românilor a devenit o problemă politică. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) 4 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre viziunea istoricilor asupra romanității românilor, având în vedere:

- menționarea unei cauze a abordării romanității românilor în perioada Evului Mediu și a unui reprezentant a acestei perioade care abordează romanitatea românilor;
- prezentarea unei viziuni asupra romanității românilor din perioada Epocii Moderne;
- menționarea unui istoric din prima jumătate a secolului al XX-lea care a studiat romanitatea românilor;
- prezentarea viziunii comuniste asupra romanității românilor;
- formularea unui punct de vedere referitor la semnificația abordării romanității românilor de-a lungul timpului și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.